

یکشنبه 27 مهر 1399 - 1 ربیع الاول 1442 - 18 اکتبر 2020

تبعید "رضاخان پهلوی" به جزیره موریس در جریان جنگ جهانی دوم توسط متفقین (1320 ش)

تبعید "رضاخان پهلوی" به جزیره موریس، در جریان جنگ جهانی دوم توسط متفقین، (1320 ش) پس از ورود متفقین به ایران و استعفای اجباری رضاخان از سلطنت، وی در 25 شهریور 1320 ش به ناچار ایران را ترک کرد و به امر انگلیس به جزیره موریس و سپس ژوهانسبورگ در آفریقای جنوبی تبعید شد تا اینکه در همان سال درگذشت. اگر رضاخان از ابتدای امر، به وسیله اجانب و به ویژه انگلستان روی کار نیامده بود و پایه‌های حکومت خود را بر روی افکار عمومی، عدالت و آزادی استوار نمی‌ساخت، متفقین هرگز نمی‌توانستند به این سهولت او را برکنار و از ایران تبعید نمایند. او خوب می‌دانست که با تمام مخالفتی که روس‌ها و انگلیس‌ها با وی دارند، اما اگر قوایشان وارد تهران شود، به او و خانواده‌اش صدمه نمی‌رساند و حداکثر شدت عمل آنها، برکناری از سلطنت و تبعید وی خواهد بود. آنچه او را بیش از هر چیز نگران ساخته بود، بیم انتقام مردمی بود که شانزده سال در زیر فشار حکومت زور و استبداد قرار گرفته بودند. و این نگرانی سبب شد که از سلطنت کناره بگیرد و از ایران خارج شود.

درگذشت "ابوعبدالله محمد بن جابر بن سنان بتانی از مشاهیر و اکابر حکمای اسلام و منجم، اختر شناس و ریاضی دان بود و در هندسه و ریاضیات و هیئت سرآمد روزگار خود به شمار می‌رفت. وی در مصر به دنیا آمد و بیش از چهل سال به رصد افلاک و نجوم اشتغال داشت. او زمان دقیق سال خورشیدی را معین نمود و کتب متعددی را نگاشت. تعدیل الکواکب، زیج صابی، مقدار الاتصالات و... از جمله کتب وی می‌باشند.

تصرف سرزمین آلاسکا توسط آمریکا (1867م)
آلاسکا سرزمینی است به وسعت قریب به یک میلیون و پانصد هزار کیلومتر مربع در شمال غربی آمریکا که اکنون یکی از ایالات آمریکاست. آلاسکا تا سال 1867م متعلق به روسیه بود، ولی در این زمان، پادشاه وقت روسیه نگاهداری این سرزمین دور افتاده و یخ‌بندان را به صرفه نمی‌دانست. از این‌رو، پیشنهاد آمریکایی‌ها برای خرید این سرزمین را پذیرفت و به این ترتیب از 18 اکتبر 1867م، سرزمین آلاسکا به تصرف و مالکیت نیروهای آمریکا درآمد. آلاسکا هم اکنون یکی از خزین‌ترین ایالات آمریکاست و از آغاز دهه 1960م به این طرف منابع نفتی مهمی در آن کشف

شده و مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. (رک: 30 مارس)
درگذشت "چارلز بیج" دانشمند انگلیسی و مخترع ماشین حساب (1871م)
چارلز بیج، دانشمند انگلیسی، در 26 دسامبر 1792م در یکی از ایالت‌های جنوبی انگلستان به دنیا آمد. وی از کودکی به فراگیری ریاضیات علاقه داشت و در این رشته معلومات فراوانی کسب کرد به طوری که پس از ورود به کالج به زودی دریافت که اطلاعات وی در ریاضیات بیش از استاد می‌باشد. این در حالی بود که چارلز در آن زمان تنها نه سال داشت. وی در سال 1812م انجمن تحلیلی را برای پیشبرد ریاضی تأسیس کرد و در 24 سالگی به عضویت انجمن سلطنتی انگلستان برگزیده شد. بیج در سال‌های بعد درصدد برآمد دستگاهی بسازد که از عهده انجام هرگونه اعمال محاسبات ریاضی برآید و هزار عدد پنجاه رقمی را در حافظه نگاه دارد. از این‌رو تلاش خود را به کار بست تا اینکه در سال 1833م، ماشین محاسبه‌ای را که به نام ماشین تفاضلی بیج مشهور است، ساخت. وی تمام عمر و ثروت خود را صرف ساخت این دستگاه نمود و آن را به دنیای علم عرضه کرد. در طرح بیج، هیچ جایی برای استفاده از جریان برق و لوله‌های الکترونیکی منظور نشده بود و در مرحله بعد، او در نظر داشت که با وسایل مکانیکی، ماشین تحلیلی و حساب خود را بسازد. هرچند بیج موفق به این امر نگردید ولی در حدود یک قرن بعد، دانشمندان دیگری طرح‌های بیج را کاملتر کردند و با استفاده از نیروی الکتریسیته، آن را به صورت دقیق‌تر ساختند. از این روست که بیج به عنوان پدر حسابگرهای جدید به شمار می‌رود. وی علاوه بر آن، نخستین سرعت‌نما را ساخت، سپر جلوی لوکوموتیو را طراحی کرد و وسیله‌ای برای دیدن شبکه چشم را اختراع نمود. چارلز بیج مردی پرکار و جامع‌الفنون بود. او در کتابی که به عنوان در باب اقتصاد کارخانه‌ها و ماشین‌ها نوشت، آن‌چه را امروزه پژوهش‌های پیش از عمل نام دارد پیش‌بینی کرد. او مقالات مفصل درباره فیزیک، زمین‌شناسی، نجوم و باستان‌شناسی دارد که از اهمیت زیادی برخوردارند ولی با این حال، مهم‌ترین کار علمی او، اختراع ماشین حساب می‌باشد. چارلز بیج سرانجام در 18 اکتبر 1871م در 79 سالگی درگذشت.